Sunjatsen (1866-1925) :)

Revolucionár, ktorého čínski komunisti aj nacionalisti považujú za zakladateľa modernej Číny.

Pochádzal z roľníckej rodiny, základné vzdelanie získal na anglickej a neskôr americkej misijnej škole na Havaji, neskôr študoval medicínu v Hong-kongu. Lekársku prax vykonával v niekoľkých čínskych mestách, ale roku 1895 musel utiecť kvôli organizovaniu neúspešného povstania proti vládnucej dynastii Čching. Podnikol cestu po svete prerušenú krátkym uväznením na čínskom veľvyslanectve v Londýne. Jeho cieľom bolo získavať sympatie pre vec čínskeho národného hnutia. Bol silne ovplyvnený teóriami Karola Marxa a amerického ekonóma Henryho Georgea. Marx i George ovplyvnili manifest Tchung-meng-chuej (Spojenej ligy), ktorú Sun založil po tom, čo sa v roku 1905 usadil v Tokiu. Táto revolučná spoločnosť a Sunove Tri princípy (nacionalizmus, demokracia a blahobyt ľudu) sa stali základom pre budúci Kuomintang. Roku 1911, na začiatku čínskej revolúcie sa Sun vrátil z Japonska domov a stal sa dočasným prezidentom mladej republiky, ale veľmi skoro rezignoval v prospech Jüan Š'-kchaja. Keď Jüan v roku 1913 Kuomintang zakázal, prijal Sun podporu militaristov, aby mohol vytvoriť nezávislú vládu v Kantone. O desať rokov neskôr prijal Sun sovietsku pomoc pri reorganizácii Kuomintangu. Týmto krokom sa začala ťažká spolupráca s Komunistickou stranou Číny. Sun zomrel v čase, keď sa ešte vždy pokúšal rokovaním dosiahnuť spoločnú vládu pre celú Čínu.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania